

Hur du anmäler installation av värmepump

Värmepumpar för berg-, sjö- och jordvärme kan leda till oönskade miljöeffekter i närmiljön och påverka dricksvattenförsörjningen. För att minska risken för sådana skador krävs att den som vill installera en värmepump först anmäler detta till kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd. Inom vattenskyddsområde kan det finnas tillståndsplikt.

Hur anmäler jag?

Anmälan ska lämnas in i god tid innan inrättandet. Påbörja inte arbetet förrän du fått svar på anmälan. Beslutet som skickas som svar på anmälan innehåller krav på hur arbetet ska utföras.

Med anmälan ska det alltid bifogas en situationsplan som visar anläggningens placering, fastighetsgränser, byggnader, andra närliggande värmepumpsanläggningar, vattentäkter, avloppsanläggningar, oljecisterner, kabelstråk, rörledningar för vatten, avlopp, dränering och liknande. Se separat informationsblad om situationsplan.

Du fyller i webbformuläret "Anmälan om inrättande av värmepump" på kommunens webbplats www.umea.se/blanketter (Miljö- och hälsoskydd).

Hur lång tid tar det att få ett beslut?

Anmälan börjar behandlas när vi fått in en fullständigt ifylld anmälan och korrekt situationsplan (annars begär vi komplettering). Det kan ta upp till 10 arbetsdagar att behandla anmälan, från det att den är komplett.

Vad kostar det?

Enligt Umeå kommuns taxa är avgiften för att behandla en anmälan för närvarande 973 kronor som betalas när du fått en faktura (avgiften kan indexuppräknas).

När behöver jag anmäla installation av värmepump?

Om du vill inrätta en värmepump med en uteffekt på max 10 MW för utvinning av värme ur mark, yt- eller grundvatten, ska du först anmäla detta till kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd. Kravet på anmälan finns i 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Om anläggningen är större än 10 MW, krävs en annan typ av anmälan. Då måste du kontakta Miljö- och hälsoskydd (webbformuläret ska inte användas).

Enligt skyddsföreskrifter kan det vara förbjudet eller krävas tillstånd att anlägga en värmepump inom skyddsområde för vattentäkt. Tillståndsansökan görs på samma blankett/webbformulär som anmälan (se ovan).

Vad händer om jag inte följer kraven?

Värmepumpar kan leda till oönskade miljöeffekter i närmiljön och påverka dricksvattenförsörjningen. Om det händer, kan det leda till krav på åtgärder och skadeståndsanspråk. De som inte lämnar in anmälan inför inrättande av värmepump kan bli skyldiga att betala miljöstraffavgift.

Vem har ansvar om något går fel?

Om du anlitar en entreprenör, särskilt vid brunnsborrning, bör ni göra ett avtal om ansvar för miljöskador i samband med arbetet (t ex påverkan av vattentäkter). Ta reda på om entreprenören ger några garantier. Certifierade brunnsbörare har en ansvarsförsäkring. Den bör täcka miljöskador för minst 10 miljoner kronor.

Du har ett ansvar för din anläggning. Utforma konstruktionen så att underhåll, reparationer och övervakning lätt kan utföras.

Vad måste jag mer tänka på?

Om jag behöver korsa VA-nätet?

För att få korsa VA-nätet (vatten och avlopp) behöver du ett avtal med Vakin.

Om jag behöver ta gatumark i anspråk?

Uppställning av container mm på gatumark kan behöva polistillstånd och i vissa fall trafikanordningsplan från [Gator och Parker](#).

Finns tillståndskrav för köldbärarvätskan?

Om inrättandet berör ett bostadshus med fler än två bostäder eller en publik verksamhet (skola, förskola e dyl) ska du söka tillstånd för brandfarlig vara hos Brandförsvaret och Säkerhet för köldbäraretanolen. Mycket stora yrkesmässiga anläggningar kan också behöva tillstånd.

Om jag behöver beställa utsättning?

Utsättning av ledningar kan beställas av Vakin, Umeå Energi, Telia eller annan ledningsägare (t.ex. kabel TV-förening). Information kan också hämtas på www.ledningskollen.se. Tänk på att det är olämpligt att bygga på mark där kollektorledning finns nedgrävd.

Ligger anläggningen utanför min fastighet?

Observera att om någon del av anläggningen förläggs utanför den egna fastigheten behövs ett medgivande från ägaren till aktuellt mark- eller vattenområde för att du ska ha rätt att ta området i anspråk. Servitut rekommenderas. Grannar bör informeras inför anläggandet eftersom de kan ha synpunkter på placeringen t ex i förhållande till egna planerade energibrunnar, vattentäkter eller avloppsanläggningar.

Ligger min energibrunn för nära grannens?

Avståndet mellan två energibrunnar bör vara minst 20 meter för att de inte ska påverka varandras energiuttag. Därför är det viktigt att inte borra för nära grannens fastighet (10 meter är lämpligt avstånd till grannfastigheten). Om det finns andra energibrunnar i närheten kan borrhålet behöva borrar djupare eller lutas för att kompensera för värmeförluster. En energibrunn och en ytjordvärmeanläggning bedöms inte kunna påverka varandra och inte heller två ytjordvärmeanläggningar.

Ligger min energibrunn för nära en dricksvattentäkt?

Mellan en energibrunn och enskilda dricksvattentäkter, både egna och grannars, rekommenderas minst 30 meters avstånd om vattentäkten är borrarad och minst 20 meters avstånd om vattentäkten är grävd. Avståndet mellan ytjordvärme och dricksvattenbrunn bör vara minst 20 meter, oavsett om den är borrarad eller grävd.

Ligger min energibrunn för nära huset eller rörgrav?

Man vill undvika förorening, grumling, frysning och försämrat vattenflöde. Borrning bör ske mer än 4 meter från hus eller rörgrav. Om värmeuttaget är för högt jämfört med borrhjupet kan frysskador uppstå på huset eller rören i rörgraven.

Ligger min energibrunn för nära ett enskilt avlopp?

Energibrunnen bör om möjligt placeras högre i terrängen samt 30-50 meter från en enskild avloppsanläggning, både egna och grannars. Ett liknande skyddsavstånd bör hållas till oljecisterner och, särskilt i områden med enskilda vattentäkter, till rörgrav för avlopps nät.

Mer information

Frågor kring anmälan om värmepump ställer du till Miljö- och hälsoskydd, miljöinspektör Regina Ulfsparré, 090-16 16 67, regina.ulfsparre@umea.se

Frågor som rör värmeanläggningars teknik, effektivitet och ekonomi kan ställas till kommunens energi- och klimatrådgivare, 090-16 16 65, www.umea.se/energi

Miljö- och hälsoskydd

Besöksadress Stadshuset, Skolgatan 31 A
Postadress 901 84 Umeå
Telefon 090-16 10 00 (vx)
E-post mhn@umea.se
Webbplats www.umea.se/byggabo

**UMEÅ
KOMMUN**